

ZÁKLADNÍ TENDENCE VÝVOJE KRAJE

V analyzovaném pětiletém období let 2000 až 2004 na základě sestrojených syntetických ukazatelů dosahoval Zlínský kraj svým stavem v demografické oblasti a v oblasti životního prostředí poměrně dobrých výsledků, stavem v sociální a ekonomické sféře patřil mezi nejslabší kraje. Z hlediska vývoje se pozitivní změny ale uskutečnily právě v těchto nejzaostalejších oblastech, kde kraj zaujímal nepříznivé postavení. Naproti tomu vývoj životního prostředí a zvláště pak demografický vývoj vykázal nejslabší změnu v krajském srovnání. Z toho lze vyvodit snahu kraje o zlepšení stavu v problémových oblastech a tím také zlepšení v celkovém postavení.

Kraj dosahuje nadprůměrných výsledků v podílu dětí narozených mimo manželství i ve standardizované míře úmrtnosti. Negativní se stala migrační bilance a věkové složení obyvatelstva. Absence většího počtu vysokých škol se odráží v nižším podílu osob s vysokoškolským vzděláním.

V bytové výstavbě z let 1981 - 2001, v počtu lůžek v zařízeních sociální péče a také v kriminalitě zaujímá příznivé místo mezi kraji. Naopak zcela nejhorší zde byly podíl domácností s čistým peněžním příjmem, který byl pod životním minimem (podle Mikrocenzu 2002), dále také i průměrné procento pracovní neschopnosti, míra ekonomické aktivity (podle VŠPS) a průměrný počet osob v trvale obydleném bytě (ze SLDB). Vysoká intenzita vyjížděky, menší počet lékařů na 1 000 obyvatel i nízká průměrná výše plného starobního důchodu jsou dalšími aspekty stavu sociální sféry v kraji.

K negativnímu hodnocení ekonomické oblasti nejvíce přispívá nižší mzdová úroveň, podprůměrný objem stavebních prací a nižší dotace do obecních rozpočtů. Vyšší podnikatelská aktivita prezentovaná větším podílem osob samostatně výdělečně činných k počtu zaměstnaných (podle VŠPS) a vyšší výdaje na výzkum a vývoj dávají dobrý předpoklad pro budoucí ekonomický rozvoj kraje. Třetí nejvyšší je podíl obyvatel v obcích bez autobusového a železničního spojení, který nevyvažuje ani počet registrovaných vozidel na 1 tis. obyvatel, ten je totiž druhý nejnižší po Moravskoslezském kraji.

Dobrá kvalita životního prostředí je odrazem vysokého podílu lesní půdy, nízkých emisí oxidu uhelnatého, vyššího podílu čištěných odpadních vod na celkovém množství vypouštěné odpadní vody. Nepříznivě ji ovlivňuje zejména nadprůměrná hustota zalidnění, nižší podíl obyvatel v malých obcích do 300 obyvatel a také vyšší emise oxidu siřičitého.

V pětiletém vývoji kraj při srovnání s vývojem ostatních krajů dosáhl jedny z nejhorších výsledků změn let 2004 / 2000 v indexu stárí, podílu dětí narozených mimo manželství i standardizované hrubé míře úmrtnosti a přírůstku obyvatel stěhováním. Rovněž změny podílu lesní plochy na celkové rozloze území, podíl čištěné odpadní vody na celkovém množství vypouštěné odpadní vody se řadily k nejhorším ukazatelům hodnocení.

Pozitivní vývoj nastal zvláště v počtu lůžek v léčebných zařízeních, v průměrném procentu pracovní neschopnosti, v počtu lékařů, v tržbách z průmyslové činnosti na zaměstnance a růstu podnikatelské aktivity, což se projevilo v příznivém sociálním a ekonomickém vývoji kraje.